

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปทุมธานี สามารถสรุปผลที่สำคัญได้ดังต่อไปนี้

1.1 สภาพการใช้และผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของวิสาหกิจชุมชนจังหวัดปทุมธานี

ชนิดของเทคโนโลยีสารสนเทศที่วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปทุมธานีนำมาใช้มากที่สุด 10 ลำดับแรก คือ คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต โทรศัพท์มือถือ เฟสบุ๊ก ไลน์ อินสตาแกรม ยูทูบ ทวิตเตอร์ โปรแกรมไมโครซอฟท์ และโปรแกรมออกแบบ โดยนำมาใช้ในด้านการตลาดมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการผลิต การเงิน และการบริหารทรัพยากรมนุษย์ วัตถุประสงค์สำคัญในการใช้ชนิดของเทคโนโลยีสารสนเทศดังกล่าวเรียงตามลำดับ คือ การใช้ประกอบวางแผนในการเผยแพร่ข้อมูล/ประชาสัมพันธ์งานของวิสาหกิจชุมชน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การเงิน การวางแผนธุรกิจประจำปี การผลิตสินค้าหรือบริการ การเพิ่มพูนความรู้ในการจัดการธุรกิจ การบริหารความเสี่ยงของธุรกิจ การตรวจสอบภายใน และการตลาดสินค้าและบริการ

วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปทุมธานีมีความพร้อมในอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน รองลงมาคือ ความพร้อมในเรื่องความรู้ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ บุคลากรที่สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และงบประมาณที่ใช้ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดเกี่ยวกับระดับความพร้อม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ในทุกด้านยกเว้นด้านงบประมาณที่ใช้ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งมีความพร้อมในระดับค่อนข้างน้อย

1.2 ความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในอนาคต

ในอนาคตวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปทุมธานีต้องการใช้โปรแกรมต่างๆ ดังต่อไปนี้ คือ โปรแกรมสำเร็จรูปด้านการผลิต โปรแกรมระบบปฏิบัติการ โปรแกรมสำเร็จรูปด้านการขาย โปรแกรมบริการตรวจสอบย้อนหลังและโปรแกรมสำเร็จรูปด้านการเงิน สำหรับเครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องการ คือ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กหรือตั้งโต๊ะ โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต และระบบอินเทอร์เน็ต ส่วนความต้องการสนับสนุนด้านการฝึกอบรม ประกอบด้วย การใช้โปรแกรมระบบปฏิบัติการ โปรแกรมสำนักงาน โปรแกรมกราฟิก โปรแกรมสร้างเว็บไซต์ และโปรแกรมด้านแอปพลิเคชัน

1.3 ปัญหาอุปสรรคในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของวิสาหกิจชุมชน

ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญด้านความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ คือ ความยุ่งยากซับซ้อนในการใช้ และการไม่รู้วิธีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในด้านการเรียนรู้และการเข้าถึงเทคโนโลยี

สารสนเทศ ปัญหาที่สำคัญ คือ การขาดอุปกรณ์/เครื่องมือที่ทันสมัยต่อการใช้งาน ในด้านค่าใช้จ่ายในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ปัญหาที่สำคัญ คือ ขาดงบประมาณในการจัดหาเทคโนโลยีสารสนเทศ และในการจัดซื้อโปรแกรมประยุกต์ที่จำเป็น สำหรับด้านบุคลากรที่รับผิดชอบเทคโนโลยี ปัญหาที่สำคัญคือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศตลอดจนค่าตอบแทนที่ค่อนข้างสูงสำหรับบุคลากรดังกล่าว

วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปทุมธานีได้รับประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารทรัพยากรมนุษย์และการเงินในระดับมากและค่อนข้างมาก แต่ได้รับประโยชน์จากการผลิตและการตลาดในระดับปานกลางเท่านั้น เมื่อพิจารณารายละเอียดเกี่ยวกับประโยชน์ที่วิสาหกิจชุมชนได้รับในแต่ละด้านทั้ง 4 ด้านข้างต้น ในด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ สามารถเพิ่มความสะดวกในการติดต่อสื่อสารกับสมาชิกด้วยตนเอง และกับบุคคลภายนอก เพิ่มความสะดวกรวดเร็วในการเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือกับสมาชิก ในกลุ่มอื่นๆ เพิ่มประสิทธิภาพเกี่ยวกับเรื่องพนักงานสัมพันธ์ สามารถฝึกอบรมพนักงานผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ และเพิ่มความสะดวกรวดเร็วในการประเมินประสิทธิภาพของพนักงาน ในด้านการเงิน ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ช่วยการต่อรองราคาปัจจัยการผลิต ช่วยตัดสินใจในการวางแผนทางการเงิน ช่วยค้นหาข้อมูลด้านการเงินที่ถูกต้องและทันสมัย และช่วยให้ทราบผลการทำธุรกรรมทางการเงินได้อย่างรวดเร็ว ในด้านการผลิต ช่วยการควบคุมในเรื่องการผลิต ใช้ในการเรียนรู้ด้านการผลิต ช่วยหาข้อมูลด้านการผลิต ช่วยค้นหาผู้เชี่ยวชาญวัตถุดิบ และช่วยในการวางแผนการผลิต สำหรับในด้านการตลาด ช่วยเพิ่มช่องทาง การจัดจำหน่าย ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลการตลาด ช่วยการสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า เพิ่มความรวดเร็วในการส่งและส่งสินค้า และช่วยการทำประชาสัมพันธ์ทางการตลาด ในด้านประโยชน์ที่วิสาหกิจชุมชนได้รับจากสื่อประเภทต่างๆ เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า ได้รับประโยชน์จากสื่อบุคคลซึ่งประกอบด้วยเพื่อน ชาวบ้าน/ผู้รู้ และผู้นำชุมชนในระดับมาก นอกจากนี้ยังได้รับจากสื่อบุคคลซึ่งประกอบด้วยเพื่อนบ้านและเจ้าหน้าที่ภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยสำคัญที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อความสำเร็จในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้กับวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปทุมธานี เพื่อเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ การเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศที่สำคัญและจำเป็นต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชน งบประมาณที่จำเป็นในการจัดซื้อและบำรุงรักษาฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เครื่องมือ/อุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารที่มีต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ ความรู้ความสามารถของบุคลากรด้านเทคโนโลยี และการส่งเสริมและสนับสนุนกรรมการและสมาชิกในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและระดับประโยชน์ที่ได้รับ

ระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและประโยชน์ที่ได้รับของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปทุมธานีไม่มีความสัมพันธ์กัน ยกเว้นความสัมพันธ์ระหว่างระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับระดับการใช้ประโยชน์ในด้านการตลาด

1.5 เทคโนโลยีสารสนเทศที่วิสาหกิจชุมชนควรใช้ในการดำเนินธุรกิจ

ชนิดของเทคโนโลยีสารสนเทศที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ได้แก่ โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต และระบบอินเทอร์เน็ต สำหรับคอมพิวเตอร์เน็ตบุ๊กหรือตั้งโต๊ะ

อาจมีความสำคัญน้อยลง เนื่องจากสามารถใช้โทรศัพท์มือถือ ซึ่งมีประสิทธิภาพในการทำงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพิ่มมากขึ้น มีราคาตกลง และสะดวกต่อการพกพาเพื่อนำไปใช้งาน

2. อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปทุมธานีในเรื่องต่างๆ ได้แก่ สภาพการใช้และความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันและในอนาคต ผลหรือประโยชน์ที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านต่างๆ ปัญหาอุปสรรคในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในเรื่องต่างๆ และปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ ซึ่งได้มาจากการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากร 3 กลุ่ม คือ ประธาน/รองประธาน กรรมการ และสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปทุมธานี ซึ่งต่างก็มีหน้าที่ความรับผิดชอบ และให้บริการของวิสาหกิจชุมชนจังหวัดปทุมธานีทั้งสิ้น ความคิดเห็นของบุคลากรทั้ง 3 กลุ่มในเรื่องต่างๆ ทั้ง 4 เรื่องข้างต้น สอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ทั้งที่ได้จากการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นจากค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของบุคลากรทั้ง 3 กลุ่ม และจากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและระดับการได้ประโยชน์จากการใช้ของบุคลากรทั้ง 3 กลุ่ม โดยวิธีทดสอบสมมติฐานเชิงสถิติด้วยวิธีวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า

ผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพการใช้และปัญหาอุปสรรคในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของวิสาหกิจชุมชนจังหวัดปทุมธานีค่อนข้างสอดคล้องกับผลการทบทวนวรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะในด้านการขาดความพร้อมของบุคลากรและการขาดการส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการประกอบธุรกิจจากทั้งวิสาหกิจชุมชนเองและจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศที่วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปทุมธานีควรใช้ในการดำเนินธุรกิจในปัจจุบันและในอนาคตซึ่งได้มาจากการวิจัยยังได้รับความเห็นด้วยจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปทุมธานี ซึ่งประกอบด้วยกลุ่ม ประธาน/รองประธาน และกรรมการวิสาหกิจชุมชนจังหวัดปทุมธานีในปัจจุบัน ซึ่งมีประสบการณ์ในการบริหารวิสาหกิจชุมชนมาแล้วอย่างน้อย 2 ปี จำนวนกลุ่มละ 2 คน และเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตรประจำสำนักงานส่งเสริมการเกษตรจังหวัดปทุมธานี ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน จำนวน 4 คน

อาจจะกล่าวได้ว่าผลการวิจัย เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปทุมธานีสอดคล้องกับความคิดเห็นของบุคลากรวิสาหกิจชุมชนทั้งผู้บริหารและสมาชิก และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐซึ่งรับผิดชอบเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาชุมชน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

3.1.1 ข้อเสนอแนะวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปทุมธานี

1) วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปทุมธานีสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการตัดสินใจวางแผน และกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินธุรกิจได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยพิจารณาจากผลสรุปเกี่ยวกับความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในอนาคตและปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อความสำเร็จในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้กับวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปทุมธานี

2) วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปทุมธานีนำผลการวิจัยในด้านความพร้อม ปัญหาอุปสรรค และประโยชน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวางแผนในด้านวัสดุอุปกรณ์ ทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ บุคลากรได้รับเทคโนโลยีสารสนเทศ และงบประมาณให้สอดคล้องกับผลการวิจัยข้างต้นตามลำดับความสำคัญ และจำเป็นให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด

3) วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปทุมธานีควรจัดทำกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุน/ส่งเสริม หรือแก้ปัญหาในการดำเนินธุรกิจที่มีอยู่อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีบุคลากร และงบประมาณสนับสนุนอย่างชัดเจน

3.1.2 ข้อเสนอแนะหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปทุมธานี

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะภาครัฐควรใช้ข้อมูลจากผลการวิจัยไปใช้ในการส่งเสริม และสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปทุมธานีให้สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการใช้อีคอมเมิร์ซและออนไลน์ बैंคกิ้งในการประกอบธุรกิจ ตลอดจนการสนับสนุนด้านการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมสำเร็จ และโปรแกรมด้านแอปพลิเคชันที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน อันจะมีผลทำให้วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปทุมธานีมีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง และสามารถแข่งขันกับธุรกิจอื่นและอยู่ต่อไปได้อย่างยั่งยืน เช่น กรมพัฒนาชุมชนนำไปใช้ในการปรับปรุงพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนที่เน้นการส่งเสริมและสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินธุรกิจ โดยเฉพาะการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และทำการวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะการควบคุมต้นทุนการผลิตสินค้าและบริการของวิสาหกิจชุมชน จังหวัดควรจัดทำโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศที่จำเป็นต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชน

3.1.3 หน่วยงานภาครัฐและเอกชนทั่วไป

หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีลักษณะการประกอบธุรกิจใกล้เคียงกับวิสาหกิจชุมชน ซึ่งมีความประสงค์จะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินธุรกิจสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรม และมีประสิทธิผล โดยเฉพาะด้านการตลาด สำหรับหน่วยงานที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่แล้วจะสามารถนำ

ปัญหา/อุปสรรคของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ได้จากผลการวิจัยไปใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตได้

3.2 ข้อเสนอแนะด้านการวิจัย

3.2.1 การวิจัยต่อยอดงานวิจัยเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปทุมธานี ที่ควรนำมาพิจารณาจัดทำมีดังต่อไปนี้

- 1) การพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปทุมธานี ในด้านการผลิต การตลาด การเงิน และทรัพยากรมนุษย์
- 2) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการลูกค้าสัมพันธ์ของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปทุมธานี
- 3) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการควบคุมต้นทุนการผลิตและสินค้าคงเหลือของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปทุมธานี
- 4) การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปทุมธานี

3.2.2 การวิจัยเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อยกระดับรายได้ของวิสาหกิจชุมชน โดยเน้นระบบต่างๆ ดังนี้

- 1) ระบบสารสนเทศเพื่องานบัญชีและการเงินของวิสาหกิจชุมชน
- 2) ระบบสารสนเทศเพื่อการสรรหาและคัดเลือกสมาชิกและกรรมการวิสาหกิจชุมชน
- 3) ระบบสนับสนุนการตัดสินใจเพื่อเพิ่มความได้เปรียบในเชิงแข่งขันทางธุรกิจของวิสาหกิจชุมชน
- 4) ระบบฐานข้อมูลเพื่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนและเพื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของวิสาหกิจชุมชน

